

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de inculpata Gaiducic Elena Anatoli și apărătorul Pascaru Valeriu în numele inculpatei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Gaiducic Elena Anatoli, născută la 26.04.1972, originară din raionul Ocnița, domiciliată în mun. Chișinău, str. Nicolae Dimo, 23/2, ap.26.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Prima instanță: 12.01.2012 – 26.07.2013;*
- 2. Instanța de apel: 06.09.2013 – 24.10.2013;*
Rejudecare: 20.08.2014 – 26.03.2015;
- 3. Instanța de recurs: 03.03.2014 – 10.06.2014, dispusă rejudecarea;*
22.07.2015 – 16.12.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 iulie 2013, Gaiducic Elena Anatoli a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

A fost admisă acțiunea civilă, dispunîndu-se încasarea de la Gaiducic Elena în beneficiul SC „Instacon” SRL prejudiciu material în sumă de 147.624, 91 lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Gaiducic Elena, activînd în baza contractului individual de muncă și de răspundere materială deplină nr. 4 din 18 iunie 2010, în calitate de contabil șef la ÎCP „Instacon” SRL, cu sediul str. Șciusev, 64, mun. Chișinău, în perioada de timp de la 18 iunie pînă la 04 octombrie 2010, a încasat surse financiare ale întreprinderii menționate, de la magazinul specializat

amplasat pe str. Armenească, 45 „A”, mun. Chişinău, în sumă totală de 352.745,7 lei.

Astfel, Elena Gaiducic contrar obligaţiunii de a-i depune la contul societăţii, a însuşit 147.624,91 lei, cauzând părţii vătămate un prejudiciu material în proporţii deosebit de mari.

3. Sentinţa a fost atacată cu apeluri de către avocatul Pascaru Valeriu în numele inculpatei şi de inculpată.

3.1. În motivarea apelului avocatul a invocat următoarele argumente:

– nici una dintre probele menţionate în sentinţa instanţei de fond prezentate instanţei de către partea acuzării, precum declaraţiile reprezentantului părţii vătămate, a martorilor, actele nr. 1 şi 2 de inventariere din 04.10.2010 şi 06.10.2010, rapoartele de expertiză nr. 2095 din 11.01.2011, nr. 537 din 10.12.2010, nu confirmă vinovăţia inculpatei Gaiducic Elena de săvârşirea infracţiunii imputate, ci se constată doar faptul existenţei neajunsului mijloacelor băneşti;

– instanţa de fond, referindu-se la declaraţiile martorului Axenti P., parţial a omis să le aprecieze, deşi aceste declaraţii confirmă faptul că administraţia cunoştea despre faptul că Gaiducic Elena depozita o parte din mijloacele financiare încasate de la magazin, iar administratorul Buftic Al. nu a fost sincer şi a dat declaraţii false în ceea ce priveşte faptul că nu cunoştea despre faptul că Gaiducic Elena păstra o parte din bani în safeu;

– prima instanţă nu a ţinut cont şi de declaraţiile martorilor Cerchez E., Buftic Al., Axenti P., Ursu A., care au confirmat că la întreprindere administraţia nu a asigurat executarea întocmai a Normelor pentru efectuarea operaţiunilor de casă în economia naţională a Republicii Moldova aprobate prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova din 25 noiembrie 1992 nr.764, în ce priveşte „casa”, care reprezenta o despărţitură a safeului, dată în folosinţă lui Gaiducic E. şi era amplasată într-un birou, unde activau mai multe persoane. Safeul era luat în locaţiune, nu se sigila din motivul lipsei ştampilei respective. A doua cheie de la safeu se afla la o persoană care nu a fost stabilită. La întreprindere nu exista funcţia de casier şi funcţiile casierului nu au fost puse în sarcina altui lucrător aşa cum prevede p. 35 din Normele pentru efectuarea operaţiunilor de casă în economia naţională a Republicii Moldova. De aceste neajunsuri a beneficiat o terţă persoană, neidentificată de OUP, care a sustras din safeul întreprinderii mijloacele băneşti constatate ca neajuns în urma inventarierii;

– Gaiducic Elena nici nu a negat faptul neajunsului mijloacelor băneşti şi semnăturile din documentele contabile, care confirmă faptul încasării mijloacelor financiare, însă nu recunoaşte că a însuşit sau folosit în scopuri personale mijloacele băneşti depistate ca neajuns;

– existenţa neajunsului de mijloace băneşti nu echivalează cu faptul însuşirii acestora de către Gaiducic Elena, iar faptul că mijloacele băneşti încasate de la magazinul întreprinderii ea le-a depozitat în safeu şi nu le-a depus în contul bancar nu constituie o infracţiune şi poate fi apreciat doar ca o abatere

disciplinară, pentru care putea fi trasă la răspundere disciplinară în conformitate cu prevederile Codului Muncii al RM;

- a indicat dezacordul cu argumentarea de către instanța de fond a soluției privind vinovăția lui Gaiducic Elena, prin faptul că oficiul întreprinderii „Instacon” SRL este asigurat sub pază video și agenți, non-stop, iar efracția este exclusă”, deoarece de la bun început Gaiducic Elena a presupus și a declarat că sustragerea banilor a fost săvârșită de către o persoană care a beneficiat de a doua cheie de la safeu sau de duplicat, versiune ce nu a fost verificată în cadrul urmăririi penale;

- instanța de fond eronat a concluzionat precum că, intenția lui Gaiducic Elena de a însuși averea străină este percepută și din declarațiile acesteia care susține că, la 21 septembrie 2010 a depistat lipsa parțială a banilor din safeu, însă la organele de poliție s-a adresat doar la 04 octombrie 2010, fiind considerată ca o formă de apărare și de inducere în eroare a organelor care investigau cazul, or, Gaiducic Elena a declarat că atunci când ea a depistat furtul banilor din safeu a avut o criză neurologică și a fost internată în spitalul de urgență;

- la adoptarea sentinței de condamnare instanța de fond nu a ținut cont și nu s-a expus asupra motivului invocat de partea apărării în ceea ce privește faptul că organul de urmărire penală a încălcat prevederile legale, care reglementează desfășurarea procesului penal, fiindcă Gaiducic Elena a fost condamnată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, însă în materialele cauzei penale lipsește ordonanța de pornire a urmăririi penale în baza acestui articol, or, conform materialelor dosarului penal, urmărirea penală în cazul din speță a fost pornită pe faptul de „sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, infracțiunea prevăzută de prevederile art. 186 alin. (5) Cod penal în privința persoanelor neidentificate” (vol. I, f. d. 1);

- în conformitate cu prevederile art. 274 alin. (1), (2); 279 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care organul de urmărire penală în procesul urmăririi penale pe cauza penală intentată în baza art. 186 alin.(5) Cod penal ar fi depistat că a fost comisă o altă infracțiune - delapidarea mijloacelor bănești de persoana căreia aceste mijloace i-au fost încredințate și nu furtul mijloacelor bănești din safeu, OUP urma să se autosizeze și să pornească un proces penal în baza art.191 alin.(5) Cod penal și numai după aceea să efectueze acțiunile de urmărire penală respective în strictă conformitate cu Codul de procedură penală;

- dat fiind faptul că Gaiducic Elena a fost pusă sub învinuire în baza art.191 alin.(5) Cod penal, nefiind pornit proces penal pe acest fapt (articol), a considerat că organul de urmărire penală la efectuarea urmăririi penale a încălcat competența după materie, astfel, potrivit prevederilor art. 251 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, sunt lovite de nulitate actele OUP, inclusiv ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu și aceste încălcări nu pot fi înlăturate în nici un mod, doar se impune încetarea procesului penal de învinuire a lui Gaiducic Elena, învinuită în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, pe motiv că există alte

circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

A solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Gaiducic Elena din motivul că fapta nu a fost săvârșită de ea.

3.2. Inculpata Gaiducic Elena în motivarea apelului a invocat că:

– instanța de judecată a dat o încadrare juridică greșită cauzei administrate, or, potrivit materialelor examinate, în speță lipsește cu desăvârșire fapta infracțiunii, situație care impune emiterea unei sentințe de achitare pe motiv că infracțiunea nu a fost săvârșită de ea;

– în materialele cauzei lipsesc careva dovezi ce ar confirma vinovăția ei și care ar servi ca temei pentru adoptarea sentinței de condamnare, deoarece ea nu avea nici un motiv să comită această infracțiune;

– a accentuat că la firma SC „Instacon” SRL lipsea „casa” ca loc de păstrare a mijloacelor bănești, era doar safeul, care anterior a fost utilizat de alte persoane, iar potrivit declarațiilor date de Cerchez E. în cadrul ședinței de judecată, ultimul a confirmat faptul că el deținea cheie de la safeu, care i-ar fi transmis-o ei, însă ea chiar de la început a declarat că deținea doar o singură cheie de la safeu;

– concluziile primei instanțe sunt fondate pe presupuneri, aceste concluzii nu corespund circumstanțelor reale ale cauzei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2013 au fost admise apelurile declarate de inculpată și avocatul Pascaru Valeriu în numele acesteia, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care, Gaiducic Elena învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal a fost achitată în baza art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, de către organul de urmărire penală Gaiducic Elena a fost învinuită în aceea că, activînd în baza contractului individual de muncă și de răspundere materială deplină nr. 4 din 18 iunie 2010, în calitate de contabil șef la ÎCP „Instacon” SRL, cu sediul str. Șciusev, 64, mun. Chișinău, în perioada de timp de la 18 iunie pînă la 04 octombrie 2010, a încasat surse financiare ale întreprinderii menționate, de la magazinul specializat amplasat pe str. Armenească, 45 „A”, mun. Chișinău, în sumă totală de 352 745,7 lei.

Astfel, Gaiducic Elena contrar obligațiunii de a-i depune la contul societății, a însușit 147 624,91 lei, cauzînd părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatei Gaiducic Elena au fost calificate de către instanța de fond în baza art. 191 alin.(5) Cod penal, după semnele calificative: „*delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*”.

Instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor administrate în sensul art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală,

ajungînd la concluzia greșită cu privire la condamnarea inculpatei în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, deoarece probatoriul administrat în cauză și verificat în ședința de judecată la judecarea cauzei în instanța de apel, nu confirmă vinovăția inculpatei Gaiducic Elena în săvîrșirea infracțiunii imputate, fiind enunțate următoarele probe:

- declarațiile inculpatei Gaiducic E., a reprezentantului părții vătămate Berzan V., a martorilor Plămădeală L., Gonța G., Axenti P., Slepțova N., Ursu A., Cherchez E., Dogotaru S., Buftic A.;
- copia contractului individual de muncă și de răspundere materială deplină nr. 4 din 18 iunie 2010 (f. d. 11-16, vol. I);
- copia ordinului de angajare nr. 35 din 18 iunie 2010 (f. d. 17, vol. I);
- certificatul de înregistrare a SRL „Instacon” (f. d. 18, vol. I);
- extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 208759 din 13.07.2010 (f. d. 19, vol. I);
- copia necertificată a Regulamentului intern al SC „Instacon” SRL (f. d. 21-25, vol. I);
- copia procesului - verbal nr. I al ședinței operative a acționarilor SC „Instacon” (f. d. 26, 92, vol. I);
- act de constatare (f. d. 27, vol. I);
- copia registrului mașinii de casă și control (RMCC) nr. 91-2010 (f. d. 29-80, vol. I);
- concluzia expertului nr. 537 din 10.12.2010 (f. d. 143-144, vol. I);
- raportul de expertiză nr. 2095 din 11.01.2011 (f. d. 214-232, vol. I).

Totodată, Colegiul penal a reținut faptul că în privința lui Gaiducic Elena, în general, nu a fost pornită urmărirea penală în baza art.191 alin.(5) Cod penal, or, potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale din 30.10.2010 (f.d.1, vol. I), urmărirea penală a fost pornită pe faptul de *„sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, infracțiunea prevăzută de prevederile art.186 alin. (5) Cod Penal în privința persoanelor neidentificate”* și nu în privința inculpatei Gaiducic Elena, care în această ordonanță figurează (tacit, indirect) ca parte vătămată, din safeul căreia au dispărut în circumstanțe necunoscute mijloace bănești în sumă de 149628, 58 lei.

La fel, s-a menționat și faptul că Gaiducic Elena, la 04.09.2010 s-a adresat cu plîngere către Comisariatul general de poliție Chișinău (fiind înregistrată la 04.10.2010), unde solicită clarificarea situației cu privire la dispariția mijloacelor bănești, cerere ce a fost anexată mai tîrziu doar la materialele cauzei, fără a verifica toate circumstanțele invocate în aceasta, ceea ce indică elocvent la petrecerea unei urmăririi penale tendențioase.

În pofida acestor fapte, organul de urmărire penală, fără clarificarea tuturor circumstanțelor și verificarea celor invocate de către Gaiducic Elena, fără a porni urmărirea penală, la 17.02.2011 înaintează acesteia învinuirea în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin.(5) Cod penal, după indicii calificativi: *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane,*

încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune deosebit de mari, cu întocmirea ulterioară a rechizitoriului.

Astfel, la moment urmărirea penală pornită în baza art.186 alin.(5) Cod penal, este în vigoare, nefiind primită vre-o hotărîre pe acest fapt, adică persoanele necunoscute care ar fi săvîrșit sustragerea pe ascuns nu au fost stabilite.

De asemenea, Colegiul a admis poziția apărării, deoarece într-adevăr s-a stabilit că la întreprindere lipsea unitatea de casier, aceste funcții fiind atribuite Elenei Gaiducic, care efectua încasarea mijloacelor bănești din magazin și le păstra în safeul închiriat de administrația întreprinderii, care se afla într-un birou comun cu alte persoane (potrivit declarațiilor Buftic Al., Axenti P., Sleptova N., Rudaia O).

La fel, s-a menționat și declarațiile martorilor Cerchez E., Buftic Al., Axenti P., Ursu Alexei, potrivit cărora la întreprindere administrația nu a asigurat executarea întocmai a Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova aprobate prin hotărîrea Guvernului Republicii Moldova din 25 noiembrie 1992 nr.764, și anume, conform p. 29-30 al actului normativ menționat „...pentru efectuarea decontărilor contra numerar fiecare întreprindere trebuie să aibă casă și întreprinderile de curînd organizate, indiferent de subordinea lor departamentală și formele de proprietate, trebuie să amenajeze o casierie în termen de o lună după deschiderea contului în instituția bancară.

Tot aici, instanța de apel a considerat întemeiat faptul că, casa trebuie să reprezinte o încăpere special amenajată și izolată, destinată primirii, eliberării și păstrării provizorii a numerarului, unde conducătorii de întreprinderi sînt obligați să amenajeze casa și să asigure integritatea banilor în încăperea acesteia, precum și la transportarea lor din și în instituția bancară și poartă răspundere de acele cazuri, cînd, din vina lor, nu au fost create condițiile necesare care să asigure integritatea mijloacelor monetare în perioada de păstrare sau în timpul transportării, încăperea casieriei trebuie să fie izolată, ușile în timpul efectuării operațiilor se închid din interior, iar accesul persoanelor fără atribuție la activitatea casei în încăperea ei este interzis”, în această ordine de idei, făcîndu-se referire și la pct. 30 al Normelor menționate potrivit cărora „Întregul numerar și hîrțile de valoare se păstrează la întreprinderi, de regulă, în dulapuri metalice antiincendiare, iar în cazuri aparte - în dulapuri metalice combinate și ordinare, care la sfîrșitul zilei de muncă se încuie și se sigilează cu ștampila de ceară roșie a casierului. Cheile de la dulapurile metalice și ștampilele se păstrează la casieri, cărora li se interzice să le lase în locuri convenite, să le transmită persoanelor străine sau să confecționeze duplicate neînregistrate. Duplicatele de chei înregistrate se păstrează la conducătorii de întreprinderi în pachete, lădițe etc., sigilate de casier”.

Instanța de apel a menționat că, încălcarea normelor vizate a fost cunoscută de către angajații societății pînă la depistarea dispariției banilor din safeu, or

potrivit declarațiilor martorului Axenti P. (unul din fondatorii SRL „Instacon”), acesta în vara anului 2010 a observat că din rulajul financiar au început să nu se vadă unele sume de bani (vol. II, f. d. 41-42), însă careva măsuri nu a luat, ceea ce pune la dubii vinovăția inculpatei, or se pune întrebarea retorică – de ce acesta a lăsat fără atenție acest fapt, circumstanță ce nu a fost cercetată de către organul de urmărire penală.

Așa, potrivit actelor de inventariere nr. 1 și 2 din 04.10.2010 și 06.10.2010, precum și potrivit raportului de expertiză nr. 2095 din 11.01.2011 în perioada de activitate a inculpatei Gaiducic Elena din 18.06.2010 și pînă la 04.10.2010, s-a constatat că s-a produs un neajuns de mijloace bănești în sumă de 147 624, 91 lei, însă această sumă nicidecum nu poate fi imputată inculpatei, deoarece potrivit concluziei expertizei grafologice nr.537 din 10 decembrie 2010, prin care s-a constatat că, semnăturile din rîndul nr. 152, 153, 157, 159, 160, 164, 166, 172, 178, 184, 185, 188, 192, 193, 196, 201, 205, 209, 211, 212, 214, 217, 221, 229, 240 în rubrica nr. 15 „semnătura de primire” în registrul mașinii de casă și control nr.01-2010 a SRL „Instacon” și în rubrica contabil șef, în trei „Raport de gestionar” nr. 6, 8, 9 SRL „Instacon” - n-au fost executate de către Elena Gaiducic (f.d.143-144, vol. I).

Reieșind din aceste documente, este evident faptul că sumele respective nu au fost ridicate de către Gaiducic Elena, ci de altă persoană, care urma a fi stabilită de către organul de urmărire penală, ceea ce nu a fost făcut și a fost omis fără a fi primită vre-o hotărîre, circumstanțe ce urmează a fi tratate în favoarea inculpatei.

De asemenea, a fost acceptată poziția părții apărării precum că, Gaiducic Elena, depistînd furtul banilor din safeu a avut o criză neurologică și a fost internată în spitalul de urgență, fiind internată pînă la 30 septembrie 2010, după care, ulterior la 05.10.2010 a fost repetat internată pînă la 14.10.2010, fapt ce se confirmă prin certificatele de concedii medicale seria 10 nr.129166 din 30.09.2010, seria 01 nr.034950 din 13.10.2010 și seria 10 nr. 227478 din 15.10.2010.

Instanța de apel a conchis că poziția primei instanțe precum că, adresarea la organele de poliție a cet. Gaiducic Elena cu privirea la dispariția banilor din safeu ar fi o formă de apărare și de inducere în eroare a organelor care investigau cazul, este neîntemeiată, deoarece la momentul depunerii plîngerii de către inculpată organele încă nu investigau cazul, or partea vătămată s-a adresat cu plîngere abia la 06.10.2010 (f.d.6, vol. I), deci după ce s-a adresat Gaiducic Elena cu plîngere la CGP mun. Chișinău (f.d.85, vol. I).

Referitor la poziția părții acuzării că oficiul întreprinderii „Instacon” SRL este asigurat sub pază video și agenții non-stop ar efectua supravegherea și paza oficiului, iar efracția ar fi exclusă, Colegiul penal a considerat că nu poate fi admisă, deoarece sustragerea prin efracție, pe timp de noapte și în zilele de odihnă ar fi o versiune posibilă, probabilă, însă nu au fost verificate și analizate alte versiuni și anume sustragerea de către persoanele care aveau acces liber în biroul unde se afla safeul cu bani (colegii de birou, colegii de serviciu,

administrația, foștii angajați. etc.), precum și persoanele care aveau tangență la moment și în trecut cu safeul în cauză (deoarece acesta a fost închiriat), dispuneau sau nu de duplicate la cheile de la safeu, întrebări la care răspunsurile nu se regăsesc în materialele cauzei.

Analizând în ansamblu totalitatea de probe cercetate și verificate în modul stabilit, instanța de apel a considerat că vina inculpatei Gaiducic Elena nu a fost dovedită, deoarece nu au fost prezentate careva probe directe ce ar demonstra sustragerea de către aceasta a sumei imputate, învinuirea fiind bazată exclusiv pe presupuneri, și totodată, ajungând la concluzia că pe cauza dată a fost efectuată anchetă inefficientă/inefectivă de către organul de urmărire penală, prin ce au fost încălcate drepturile cet. Gaiducic Elena la un proces echitabil, la o cercetare multilaterală și sub toate aspectele a cauzei.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și reprezentantul părții vătămate, Axenti Pavel.

6.1. În motivarea recursului procurorul, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a indicat că, instanța de apel ilegal a casat hotărârea de condamnare pronunțată de prima instanță, adoptând o hotărâre de achitare în privința lui Gaiducic Elena, deoarece nu a examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv, cumulul de probe administrate, nemijlocit verificate și just apreciate de instanța de fond, conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concluziei și veridicității fiecărei probe în parte, încălcând astfel prevederile prevăzute la art. 414, 419 Cod de procedură penală.

Sub acest aspect, recurentul a menționat următoarele:

- cu referire la pornirea inițială a procesului penal în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, nu au existat careva impedimente de a înainta învinuirea lui Gaiducic E. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, dacă s-a constatat în cadrul urmăririi penale că inculpata a săvârșit infracțiunea de delapidare a averii străine, fapte care nu erau cunoscute organului de urmărire penală la faza sesizării și pornirii urmăririi penale, or, în cazul dat instanța de apel, constatând încălcări în procesul de efectuare a urmăririi penale, nu a indicat concret care normă procesuală penală a fost încălcată;

- nu poate servi ca motiv de achitare a inculpatei concluzia instanței de apel referitor la responsabilitatea SRL „Instacon” privind gestionarea mijloacelor financiare, și anume, încălcarea normelor, ce țin de procesul de păstrare și de administrare a mijloacelor financiare, deoarece inculpata contrar obligațiilor de serviciu de a depune mijloacele financiare ale societății la bancă, ultima le păstra în safeu, la care avea acces doar ea, astfel, creând o situație pentru a dispune de toate condițiile de a însuși mijloacele financiare ale societății;

- nu este fondată constatarea instanței de apel, prin care se susține că, suma indicată în rechizitoriu nicidecum nu poate fi imputată inculpatei, având la bază concluziile raportului de expertiză grafologică nr.537 din 10 decembrie

2010, prin care s-a constatat că în registrul mașinii de casă și control nr.01-2010 a SRL „Instacon” și în rubrica contabil șef, „Raport de gestionar” nu toate semnăturile sunt efectuate de către E. Gaiducic, deoarece pe tot parcursul procesului penal inculpata nu a negat faptul că a încasat suma de 147.624,91 lei;

– declarațiile inculpatei care au fost puse la baza deciziei de achitare nu coroborează cu probele acuzării, or, instanța de apel, contrar prevederilor legale nici nu s-a expus asupra probelor prezentate de acuzare.

Procurorul a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței instanței de fond, deoarece apelul greșit a fost admis.

6.2. În susținerea recursului reprezentantul părții vătămate Axenti Pavel, invocând temeiul prevăzut de art.4 27 alin. (1) pct. 6) – *instanța a admis o eroare gravă de fapt și pct.12)* Cod de procedură penală, a relatat următoarele:

– prima instanță a cercetat sub toate aspectele și obiectiv acuzațiile aduse inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, precum și toate versiunile, inclusiv cea invocată de inculpata Gaiducic Elena, care a pledat nevinovată;

– la baza sentinței de condamnare au fost puse probe incontestabile administrate la urmărirea penală și supuse examinării în ședințele judiciare a instanței de fond, din care cert rezultă vinovăția inculpatei în cele incriminate, fiind un act judecătoresc legal și întemeiat;

– afirmațiile inculpatei, prin care se susține că suma de bani a fost sustrasă de către o terță persoană, sunt declarative, deoarece inculpata urmărește scopul de a se eschiva atât de la răspunderea materială cât și de cea penală;

– la întreprindere nu se lucra cu banii în numerar, ci doar prin transfer: achitățile pentru materia primă și produsul final, salariile angajaților prin depunere la card, iar în această privință la întreprindere erau create toate condițiile pentru păstrarea a cel mult 1.000 lei, pentru micile necesități curente.

Reprezentantul părții vătămate a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței de condamnare adoptată de instanța de fond.

7. Prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2014 au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și de reprezentantul părții vătămate SRL „Instacon”, casată total decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că instanța de apel a admis o eroare de drept în sensul art.427 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece au fost încălcate prevederile art.31 alin. (1) Cod de procedură penală.

În acest sens, Colegiul lărgit a indicat că din materialele cauzei a fost stabilit, că prin rezoluția președintelui Curții de Apel Chișinău, Pleșca I. din 06.09.2013, cauza penală nr. 1a-1711/13 a fost repartizată aleatoriu în temeiul art.6¹ din Legea privind organizarea judecătorească, judecătorului Iordan Iu., care făcea parte din completul nr.1, compus din președintele ședinței Pleșca I., judecători - Conoval E. și Iordan Iu., iar ulterior, prin încheierea președintelui Curții de Apel

Chișinău, Pleșca I., din 17.10.2013 s-a constituit un nou complet de judecată în următoarea componență: președinte - Iordan Iu., judecători - Micu T. și Conoval E.

Potrivit proceselor-verbale din 17.10.2013, 24.10.2013, 21.11.2013 și 05.12.2013, președinte al ședințelor de judecată a fost judecătorul Iordan Iu., însă la rubrica președinte al ședinței a fost semnat de către judecătorul Pleșca I., contrar legii.

Mai mult decât atât, declarațiile inculpatei Gaiducic E. și a părții vătămate Axenti P. sunt datate din 08.10.2013 (*dată care nu coincide cu nici un proces-verbal al ședinței de judecată*), și la rubrica președinte, la fel, fiind semnătura președintelui Curții de Apel Chișinău, Pleșca I.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, au fost respinse apelurile declarate de inculpata Gaiducic Elena și avocatul Pascaru Valeriu în numele acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

10. La rejudecarea cauzei, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatei Gaiducic Elena Anatoli de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

Vinovăția acesteia, fiind dovedită prin cumulul de probe administrate de organul de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și reținute de instanța de apel, precum sunt:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate Berzan V., a martorilor Plămădeală L., Conta C., Axenti P., Sleptova N., Ursu A., Cerchez E., Dogotaru S., Buftic Al.;

- copia contractului individual de muncă și de răspundere materială deplina nr. 4 din 18 iunie 2010, din care este evident că Gaiducic Elena a fost angajată în funcția de contabil-șef la întreprinderea cu capital privat „Instacon” SRL, asumându-și obligațiunea de a presta toate angajamentele ce țin de funcția indicată, precum și răspunderea materială deplină pentru integritatea bunurilor încredințate (f. d. 11-16, vol. I);

- copia ordinului de angajare nr. 35 din 18 iunie 2010, prin care este consemnat faptul că Gaiducic Elena este angajată la SC „Instacon” SRL în funcția de contabil-șef din data de 17 iunie 2010, în temeiul cererii depuse de către aceasta (f. d. 17, vol. I);

- certificatul de înregistrare a societății cu răspundere limitată „Instacon” înregistrată la Camera înregistrării de Stat cu numărul de identificare de stat codul fiscal 1003609000397, data înregistrării 22 februarie 2002, data eliberării 06 decembrie 2004 seria MD 0004521(f.d. 18, vol. I);

- extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 208759 din 13 iulie 2010, în care este indicat că SC „Instacon” SRL a fost înregistrată la 22 februarie 2002, cu sediul str. Șciusev, 64, mun. Chișinău, iar obiectul principal de activitate este, fabricarea de articole de îmbrăcăminte, intermediari pentru

vânzarea unui asortiment larg de mărfuri, comerțul cu amănuntul în magazinele nespecializate, cu vânzarea predominantă de produse alimentare, băuturi și produse din tutun, comerțul cu amănuntul al îmbrăcăminte. Capitalul social constituie 460 000 lei, asociați fiind Ion Sturza cu 60 % și Pavel Axenti cu 40 %, iar administrator - Alexandru Buftic (f. d. 19, vol. I);

– copia necertificată a Regulamentului Intern al SC „Instacon” SRL, prin care sunt reglementate regulile privind respectarea obligațiilor și răspunderea salariatului și a angajatorului, igiena muncii, protecția muncii, disciplina muncii, durata de muncă și de odihnă (f. d. 21-25, vol. I),

– copia procesului verbal nr. 1 al ședinței operative al acționarilor SC „Instacon” SRL, prin care este consemnat faptul că în legătură cu declanșarea procesului de demisie a contabilului șef al SRL „Instacon”, Gaiducic Elena, din lipsă de încredere față de aceasta, au apărut dubii asupra corectitudinii acțiunilor efectuate în cadrul activității, fiind necesară verificarea acțiunilor de casă a întreprinderii și dacă există cumva delapidări (f. d. 26, 92, vol. I),

– copia actului de constatare, prin care persoana împuternicită cu efectuarea controlului Plămădeală Larisa și administratorul Buftic Alexandru și cu Gaiducic Elena au constatat, că circulația mijloacelor bănești nu a fost făcută corespunzător, în conformitate cu legislația în vigoare; documentele de mișcare a mijloacelor bănești nu sunt sau nu au fost efectuate corespunzător și în termen; documentele pe casă pe perioada lunilor iulie, august, septembrie 2010 a fost restabilită astăzi, 04 octombrie 2010, conform căroră, soldul în casă trebuia să constituie 158 868,58 lei la data de 04 octombrie 2010, însă soldul existent la ziua de 04 octombrie 2010 constituie 9240 lei; sumele care lipsesc au fost încasate din magazinul de pe str. Armenească, 45, de către Gaiducic Elena, care este contabil șef al întreprinderii „ Instacon” SRL (f. d. 27, vol. I);

– copia registrului mașinii de casă și control (RMCC) nr. 01-2010, în care este consemnat faptul că din casieria magazinului specializat al SC „Instacon” au fost ridicate sume bănești de către Plămădeală Larisa și de către Gaiducic Elena, fiind sume diferite de 13 000 lei, 11500 lei, 23 000 lei, 30 500 lei (f. d. 29-80, vol. I);

– concluzia expertului nr. 537 din 10 decembrie 2010, potrivit căruia s-a conchis că semnăturile din rîndul nr. 152, 153, 157, 159, 160, 164, 166, 172, 178, 184, 185, 188., 192, 193, 196, 201,205,209, 211,212,214, 217,221, 229, 240 în rubrica nr. 15 „semnătura de primire” în registrul mașinii de casă și control nr. 01-2010 a SRL „Instacon” SRL și în rubrica contabil șef, în trei „Raport de gestionar” nr. 6, 8, 9 SRL „Instacon” au fost executate de către Gaiducic Elena (f. d. 143-144, vol. I);

– raportul de expertiză nr. 2095 din 11 ianuarie 2011, potrivit căruia actul nr. 1 de inventariere a numerarului aflat în casieria întreprinderii din 04.10.2010 și actul nr. 2 de inventariere a numerarului aflat în casieria întreprinderii din 06.10.2010, au fost întocmite în concordanță cu actele normative în vigoare, și în urma investigațiilor efectuate asupra materialelor prezentate spre cercetare

expertul a constatat că, în perioada de activitate a d-nei Elena Gaiducic în funcție de contabil - șef a SC „Instacon” SRL, în cadrul întreprinderii au existat neajunsuri de mijloace bănești, și anume, pentru perioada de activitate cuprinsă între 18 iunie 2010 - 04 octombrie 2010, a fost depistat un neajuns de mijloace bănești în sumă de 624,91 lei (f. d. 214-232, vol. I);

Instanța de apel, indicînd elementele infracțiunii de delapidare a averii străine, și analizînd ansamblul de probe cercetate și anexate la materialele dosarului a constatat cu certitudine că, Gaiducic Elena, activînd în baza contractului individual de muncă și de răspundere materială deplină nr. 4 din 18 iunie 2010, în calitate de contabil șef la ÎCP „Instacon” SRL, cu sediul str. Șciusev, 64, mun. Chișinău, în perioada de timp de la 18 iunie 2010 pînă la 04 octombrie 2010, a încasat surse financiare ale întreprinderii ÎCP „Instacon” SRL, de la magazinul specializat amplasat în str. Armenească, 45 „A”, mun. Chișinău, în sumă totală de 352.745,7 lei, și contrar obligațiunilor de serviciu de a-i depune la contul bancar al societății, o parte din bani i-a depus la contul bancar al societății, iar o altă parte în mărime de 147 624,91 lei a însușit-o, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Astfel, Gaiducic Elena, a însușit ilegal bunurile SRL „Instacon”, încredințate în administrarea sa în virtutea funcției de contabil șef și a dobîndit ilicit suma de 147624,91 lei, soarta căreia nu este cunoscută, deoarece reflectarea primirii, virării la contul bancar al societății sau a altor operațiuni contabile nu a fost însoțită de perfectarea documentelor contabile conform legislației în vigoare.

Reieșind din cele expuse supra, argumentele indicate în apelurile inculpatei și avocatului acesteia, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate din următoarele considerente.

Afirmațiile inculpatei Gaiducic Elena privitor la însușirea banilor chipurile de către o terță persoană, au fost apreciate de către instanța de apel, ca o metodă de apărare și eschivare de la răspundere penală și pentru a evita atît responsabilitatea materială, cît și cea penală pentru fapta comisă, deoarece inculpata nu a justificat care era necesitatea de a acumula și depozita în safeu banii pe parcursul a mai bine de 3 luni, fiind obligată să-i depună la contul bancar. Or, lipsa banilor, confirmă însușirea lor de către Gaiducic Elena în aceasta perioadă. Faptul că banii au fost depuși, chipurile, în safeu este doar o afirmație a lui Gaiducic Elena, fără o înregistrare documentală contabilă în registrul de casă a întreprinderii, care trebuie să fie evidențiată și efectuată zilnic în cartea de casă a întreprinderii, obligațiune funcțională directă a contabilului șef Gaiducic Elena.

La fel, nu a fost înțeleasă acțiunea inculpatei de a păstra în safeu suma de 147.624,91 lei, iar cealaltă sumă de a o depune la bancă, fiind menționat de către Colegiul penal că în ședința de judecată Gaiducic Elena nu a putut explica decizia sa de a păstra banii în safeu, după ce criteriile a selectat care parte a sumei să rămînă în safeu și în ce bază a lăsat acești bani, nu i-a pus la bancă și care sumă să fie depusă la bancă.

Inculpata nu a demonstrat nici printr-o probă că a avut indicații de la director de a acumula suma de bani în safeu pentru achitări cu clienții în numerar, dimpotrivă s-a stabilit cu certitudine că la întreprindere nu se lucra cu bani în numerar, ci doar prin transfer: achitățile pentru materia primă și produsul final, salariile angajaților prin depunere la card.

Versiunea inculpatei, precum că cineva dintre angajații firmei a sustras sumele de bani, de către instanța de apel a fost apreciată critic și considerată ca o metodă de eschivare de la răspundere penală, deoarece s-a reținut faptul că chei de la safeu avea doar Gaiducic Elena, totodată, din declarațiile lui Buftic Alexandru rezultă că bani cash în cadrul firmei, în general, nu se obișnuia a se păstra, banii fiind depuși permanent pe conturile bancare ale societății, astfel, trezește suspiciuni versiunea inculpatei, deoarece angajații firmei nu aveau de unde cunoaște că în safeu se păstrează asemenea sumă de bani, dat fiind faptul că bani cash în cadrul societății nu se păstrau. Urme de sustragere nu au fost observate de persoanele care stăteau în biroul respectiv.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal a menționat că, în baza cererii depuse la organul de poliție, colaboratorii poliției au pornit investigație în speța dată, însă careva urme de spargere a safeului și de sustragere nu au depistat. Astfel, concluzia primei instanțe, prin care a conchis că adresarea inculpatei la organele de poliție este o formă de apărare și de inducere în eroare a organelor care investighează cazul, este corectă, ținând cont de faptul că depistarea lipsei parțiale a bunurilor din safeu a avut loc la 21.09.2010 de către Gaiducic Elena, însă la organele de poliție aceasta s-a adresat abia la data de 04.10.2010.

Această versiune nu corespunde realității, deoarece declarațiile inculpatei Gaiducic Elena se combat prin declarațiile martorilor și probele anexate la materialele cauzei penale.

Afirmația avocatului apelant, precum că administratorul Buftic Alexandru nu a fost sincer și a dat declarații false în ceea ce privește faptul că nu cunoștea despre păstrarea unor sume de bani în safeu de către Gaiducic Elena, Colegiul penal a considerat că acestea poartă un caracter declarativ și nu are nici un suport probant.

De asemenea, Colegiul penal a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele avocatului, precum că prima instanță nu a ținut cont și de declarațiile martorilor Cerchez Eugeniu, Buftic Alexandru, Axenti Pavel, Ursu Alexei, care au confirmat că la întreprindere administrația nu a asigurat executarea întocmai a Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională, deoarece din declarațiile acestor martori rezultă cert că bani cash în cadrul societății nu se păstrau și, prin urmare, nu era necesară asigurarea efectuării operațiunilor de casă.

Totodată, au fost considerate ca nejustificate afirmațiile avocatului precum că nu pot fi reținute ca probe ce ar demonstra realizarea laturii obiective a infracțiunii incriminate inculpatei și celei subiective declarațiile martorilor, deoarece din depozițiile acestora rezultă doar lipsa banilor, deoarece integritatea

banilor era responsabilitatea directă a inculpatei Gaiducic Elena, iar lipsa banilor, care se aflau în safeu, deși urmau să se găsească pe contul bancar al firmei, se datorează încălcării de către Gaiducic Elena a obligațiilor de serviciu și numai ea cunoștea că păstrează acești bani în safeu și în ce sumă.

În ce privește lipsa ordonanței de pornire a urmăririi penale în baza acestui articol, Colegiul penal a menționat că, conform materialelor dosarului penal, urmărirea penală în cazul din speță a fost pornită pe faptul de „sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, infracțiunea prevăzută de prevederile art. 186 alin. (5) Cod penal în privința persoanelor neidentificate”, deoarece nu a existat careva impedimente de a înainta învinuirea lui Gaiducic Elena în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, dacă s-a constatat în cadrul urmăririi penale că inculpata a săvârșit infracțiunea de delapidare averii străine, fapte care nu erau cunoscute organului de urmărire penală la faza sesizării și pornirii urmăririi penale.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a pronunțat sentința de condamnare a inculpatei Gaiducic Elena în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, reflectând scopul de bază de restabilire a echității sociale, corectarea acesteia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatei, cât și a altor persoane.

11. Decizia instanței de apel este atacată, cu recursuri ordinare de inculpata Gaiducic Elena, la data de 29 mai 2015, și de apărătorul Pascaru Valeriu în numele inculpatei, la data de 08 iunie 2015.

11.1. În motivarea recursului, inculpata Gaiducic Elena, invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 5), 6), 8) și 15) Cod de procedură penală, indică următoarele argumente:

- instanța de fond și de apel incorect au condamnat-o în baza art.195 alin.(5) Cod penal, deoarece probele administrate în cauza penală nu demonstrează incontestabil vinovăția ei în cele imputate,
- instanța de fond și de apel pripit au concluzionat că acțiunile ei conțin elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie;
- concluziile primei instanțe sunt fondate pe presupuneri, aceste concluzii nu corespund circumstanțelor reale a cauzei penale;
- instanța de apel contrar prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală și a practicii judiciare stabilite, a menținut hotărârea de condamnare, deoarece, motivându-și soluția sa, a făcut trimitere la un șir de probe, care nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și reflectate în procesul - verbal al ședinței de judecată;
- instanța de apel nu a apreciat cumulul de probe în conformitate cu prevederile art.100 alin.(4) și 101 Cod de procedură penală;
- instanța de apel a ignorat prevederile art.415 Cod de procedură penală, deoarece nu s-a expus asupra apelului declarat de ea, doar numai în privința apelului declarat de avocatul ei, Pascaru Valeriu;

– nu este clară motivarea instanței de apel, care a recunoscut-o vinovată și a condamnat-o în baza art.191 alin.(5) Cod de procedură penală, indicînd faptul că acceptă poziția instanței de fond ca fiind una corectă și argumentată, cu toate că, prima instanță a constatat și apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea în baza art.195 alin.(2) Cod penal;

– în cadrul examinării cauzei în prima instanță, și ulterior, în instanța de apel, la solicitarea participanților la proces, nu au fost înfăptuite expertize contabile, menționînd că rapoartele de expertiză înfăptuite în cauză conțin răspunsuri clare la toate întrebările formulate de către participanții la proces și necesare soluționării corecte a cauzei, ținînd cont de faptul că aceste concluzii nu sunt puse la îndoială de către participanții la proces;

– consideră că au fost încălcate prevederile art. 419 Cod de procedură penală, art.6§1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece instanța de apel urma să examineze cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță, cu interogarea inculpatei, părții vătămate, martorilor cu cercetarea altor probe puse la baza condamnării.

Solicită, casarea hotărîrilor judecătorești de condamnare a sa cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

11.2. Apărătorul Pascaru Valeriu în numele inculpatei, în motivarea recursului declarat, invocă prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală și indică aceleași argumente ca și în cererea de apel, considerînd că instanța de apel nu a analizat obiectiv cumulul de probe, ci doar a preluat motivarea instanței de fond.

În opinia recurentului, pentru a repara eroarea de drept admisă de instanța de fond și de apel, care au dat o apreciere incorectă cumulului de probe și încadrare juridică greșită, este necesar ca instanța de recurs să pronunțe o hotărîre de achitare a inculpatei Gaiducic Elena de sub învinuirea în baza art.191 alin.(5) Cod penal din motivul că fapta nu a fost săvîrșită de ea.

Solicită, casarea hotărîrilor judecătorești de condamnare a inculpatei Gaiducic Elena și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare a acesteia, din motivul că fapta nu a fost săvîrșită de ea.

12. Procurorul și administratorul SRL „Instacon” au depus referințe privind opinia lor asupra recursurilor declarate, solicitînd respingerea acestora, cu menținerea hotărîrii atacate.

13. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

13.1. Inculpata Gaiducic Elena indică în recursul său temeiul de drept prevăzut de pct. 5) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia *cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate*, însă din conținutul recursului declarat Colegiul penal constată că nu se motivează în acest sens și astfel se conchide că nici nu se va expune asupra acestui temei.

13.2. Recurenții invocă în recursurile declarate temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Analizând decizia atacată, Colegiul constată că temeiul invocat de către recurenți, prevăzut în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția acesteia.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă faptul, că potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

13.3. Recurenții invocă în recursurile sale temeiurile de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 8) și pct. 12) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, însă din textului recursurilor, Colegiul penal constată că recurenta - inculpata solicită adoptarea unei hotărâri de achitare, poziția fiind susținută și de avocatul său, Pascaru Valeriu.

Colegiul penal menționează că, temeiul prevăzut de pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Sub aspectul temeiului prevăzut la pct. 12) al normei menționate, Colegiul enunță că, potrivit practicii judiciare stabilite la judecarea recursului ordinar în cauza penală, s-a atenționat că, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Pentru a pronunța o asemenea concluzie, este necesar să se țină cont de fapta săvîrșită, așa și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, precum și să se stabilească, dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, corespunzătoare faptei constatate, și numai în cazul cînd fapta a fost încadrată în baza unei alte norme penale, este posibil de conchis că aceasta a fost încadrată juridic greșit.

În această ordine de idei, Colegiul penal se va expune privitor la temeiul prevăzut de pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece recurența invocă nevinovăția sa în săvîrșirea infracțiunii imputate.

În conformitate cu materialele cauzei inculpata Gaiducic Elena a fost pusă sub învinuire, recunoscută vinovată și condamnată de instanța de fond în baza art. 191 alin. (5) Cod penal după semnele calificative: „*delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*”.

Instanța de recurs consideră că instanța de apel, la rejudecarea cauzei, legal și întemeiat a menținut hotărîrea primei instanțe, constatînd că instanța de fond, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia de vinovăție a inculpatei Gaiducic Elena în săvîrșirea infracțiunii imputate, deoarece în acțiunile acesteia sunt întrunite elementele infracțiunii de delapidare a averii străine, motivîndu-și soluția în acest sens așa cum este indicat în pct. 9 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și repetarea căreia nu se impune.

Totodată, Colegiul penal menționează faptul că din conținutul recursurilor recurenței își exprimă dezacordul lor cu aprecierea probelor în speța dată de către instanțele de fond, care sunt similare celor invocate în cererile de apel, astfel, se constată că acestea au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel.

Astfel, Colegiul relevă, că instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu

stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțe, acestea fiind atribuțiile exclusive ale instanțelor de fond și de apel.

13.4. Cu referire la unele argumente ale recurenteii Gaiducic Elena indicate în recursul declarat, Colegiul penal consideră că sunt neîntemeiate, deoarece instanța de apel, la rejudecarea cauzei, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, cu respectarea prevederilor art.414-419 Cod de procedură penală, a audiat inculpata, reprezentantul părții vătămate Axenti Pavel și a dat citirii în ședința de judecată probele materiale examinate de prima instanță cu consemnarea în procesul-verbal (f.d.141-151, vol. III). Astfel, constatând că prima instanță corect a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Gaiducic Elena în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

La fel, Colegiul penal menționează faptul că unele argumente ale inculpatei sunt lipsite de careva sens, deoarece aceasta a indicat în recursul declarat circumstanțe care nici nu au avut loc în speța dată, precum că *„nu este clară motivarea instanței de apel, care a recunoscut-o vinovată și a condamnat-o în baza art. 191 alin.(5) Cod de procedură penală, indicând faptul că acceptă poziția instanței de fond ca fiind una corectă și argumentată, cu toate că, prima instanță a constatat și apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea în baza art.195 alin.(2) Cod penal”* și *„instanța de apel a ignorat prevederile art.415 Cod de procedură penală, deoarece nu s-a expus asupra apelului declarat de ea, doar numai în privința apelului declarat de avocatul ei, Pascaru Valeriu”*.

Colegiul penal, reieșind din analiza deciziei contestate, menționează că în speța dată, niciodată, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și instanța de apel nu au fost recalificate acțiunile inculpatei Gaiducic Elena din art.191 alin.(5) în art.195 alin.(2) Cod penal, și totodată, se constată că instanța de apel s-a expus și asupra apelului declarat de către inculpată.

Mai mult decât atât, Colegiul penal menționează și faptul că, decizia instanței de apel din 26 martie 2015 a fost tradusă în limba rusă, pe care o posedă inculpata (f. d. 182-206, vol. III).

Referitor la argumentul recurenteii, precum că în cadrul examinării cauzei în prima instanță, și ulterior, în instanța de apel, la solicitarea participanților la proces, nu au fost înfăptuite expertize contabile, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și relevă că nu corespunde realității, deoarece din materialele cauzei reiese că nici inculpata și nici avocatului ei nu au înaintat astfel de solicitări, care urmau a fi examinate în conformitate cu prevederile art.364 Cod de procedură penală.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal concluzionează că în speță nu se atestă încălcarea art.6§1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece instanța de apel a respectat prevederile legale privind procedura judecării cauzei în ordine de apel, prevăzut de capitolul IV, secțiunea 1 din Codul de procedură penală.

13.5. Referitor la pct. 15) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală indicat ca temei pentru recurs de către inculpata Gaiducic Elena, Colegiul penal nu se va expune, deoarece recurenta nu a invocat careva motive în acest sens.

13.6. Astfel, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor, nefiind stabilite careva erori de drept în speța examinată, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate. Prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursurile ordinare declarate de inculpata Gaiducic Elena Anatoli și apărătorul Pascaru Valeriu în numele inculpatei se declară inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

14. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de inculpata Gaiducic Elena Anatoli și apărătorul Pascaru Valeriu în numele inculpatei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, în cauza penală în privința lui **Gaiducic Elena Anatoli**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **14 ianuarie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie